

Handläggare
Eva Stenstam
Telefon: 08-50831989
Moa Almerud
08-508 319 13**Till**
Kulturnämnden
2023-06-13

Stockholms stads strategi för parklekar

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens förslag till strategi för parklekar enligt bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen

Sammanfattning

Stockholms stads strategi för parklekar ska ge en riktning för parklekarnas arbete. Parklekarna ska bidra till att ge alla barn i Stockholm en meningsfull fritid och tillgång till trygga mötesplatser. Strategin lyfter ett antal områden som staden ska fokusera på för att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Strategin förtydligar även ansvarsfördelningen mellan olika centrala aktörer. Stockholms stads strategi för parklekar gäller för perioden 2023 till och med 2026.

Under 2022 fick kulturnämnden i uppdrag att genomföra en utredning av parklekarnas verksamhet. Utredningen visade på stora skillnader mellan olika stadsdelsområden, bland annat vad gäller antal parklekar, prioriterade målgrupper och organisering. Utredningen visade även att ändamålsenliga parkleksbyggnader är viktiga för en parkleksverksamhet av hög kvalitet. Förutsättningarna att driva en utökad verksamhet i parkleksbyggnaderna samt för att bygga nytt är dock begränsade, främst utifrån myndighetskrav och detaljplaneförutsättningar.

Denna strategi tar avstamp i utredningens resultat. Kulturstrategiska staben på kulturförvaltningen har samordnat och ansvarat för framtagandet av strategin. Arbetet har skett i nära samverkan med stadens stadsdelsförvaltningar, fastighetskontoret och övriga berörda förvaltningar.

Bakgrund

En meningsfull fritid utgör en viktig skyddsfaktor för barn och unga. Den bidrar till så väl en positiv hälsoutveckling som delaktighet och betydelsefulla relationer till vuxna utanför familjen. Det stärker även ungas identitetsutveckling, självkänsla, sociala kompetens och problemlösningsförmåga.

Stockholms parklekar har varit en viktig del av stockholmarnas gemensamma vardag sedan 1930-talet och de är en viktig del i stadens arbete med barns fritid. Tillsammans med fritids- och ungdomsgårdarna är stadens parklekar en del i en kedja av öppna fritidsverksamheter som samlat ska bidra till en meningsfull fritid för barn och unga. Parklekarna är även en mötesplats för andra målgrupper i olika åldrar som regelbundet besöker stadens parklekar.

Kulturnämnden fick 2022 i uppdrag att genomföra en utredning av parklekarnas verksamhet (dnr 1.1/3847/2021) för att kunna ta ett helhetsgrepp om utvecklingen av verksamheten. Utredningen visade hur uppskattade och välbesökta stadens parklekar är. Parklekarna spelar en särskilt viktig roll för de barn som inte tar del av annan fritidsverksamhet. Pojkar och flickor besöker parklekar ungefär i samma utsträckning.

Utredningen visade samtidigt på stora skillnader mellan olika stadsdelsområden och parklekar vad gäller antal parklekar, budget, organisation och bemanning, tillgänglighet, målgrupper och mål. Parklekarna har ofta ett otydligt formulerat och brett uppdrag. Bredden i parklekarnas verksamhet och möjligheten att göra lokala prioriteringar är en styrka. Samtidigt riskerar skillnaden mellan stadsdelsområdena och avsaknaden av gemensamma mål och prioriteringar för Stockholms parklekar att skapa ojämlika förutsättningar för stadens barn att ta del av en parkleksverksamhet av hög kvalitet.

Utredningen visade även att ändamålsenliga parkleksbyggnader är viktiga för en parkleksverksamhet av hög kvalitet. Alla parklekar har idag inte tillgång till inomhuslokaler och många befintliga lokaler bedöms inte leva upp till verksamhetens och målgruppernas behov. Förutsättningarna att driva en utökad verksamhet i parkleksbyggnaderna samt för att bygga nytt är på vissa håll begränsade, främst utifrån myndighetskrav och detaljplaneförutsättningar.

Ärendet

Strategin ska svara upp mot följande budgetuppdrag:

Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader (Budget 2023, s.181)

Efter att strategin antagits i kulturnämnd kommer den att antas i kommunfullmäktige för att därmed vara gällande för samtliga stadsdelsnämnder.

Ärendets beredning

Stockholms stads strategi för parklekar har tagits fram inom ramen för stadens samordningsuppdrag för verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid.

Kulturstrategiska staben på kulturförvaltningen har samordnat och ansvarat för framtagandet av strategin. Arbetet har skett i nära samverkan med stadens stadsdelsförvaltningar och övriga berörda förvaltningar.

Kulturförvaltningen har genomfört en workshopserie med samtliga stadsdelsförvaltningar. Kulturförvaltningen har även haft en nära dialog med stadsledningskontoret, fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret samt möten med idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Löpande avrapportering har skett i styrgruppen för samordningsuppdraget av verksamhetsområdet Barn kultur och fritid, samt med en referensgrupp bestående av ett urval av stadsdelsförvaltningar. Kulturförvaltningen har även samrått med kulturnämndens funktionshinderråd.

Som en del i framtagandet av strategin har kulturförvaltningen genomfört en barnkonsekvensanalys (bilaga 2). Viktiga underlag för att få in barn röster om parklekarna har varit fältstudien ”*Ungas röster om fritidsgård och parklek*” genomförd av AD Tillsammans på uppdrag av kulturförvaltningen samt kompletterande intervjuer med barn som besöker stadens parklekar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utifrån föreslagen strategi samt det fortsatta arbetet inom kulturnämndens samordningsuppdrag för verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid, ser kulturförvaltningen stor potential i att stadens parklekar utvecklas, stärks och i än högre utsträckning möter förväntningar och behov hos barn i Stockholm.

Vilka omfattas av strategin?

Strategin vänder sig primärt till stadens stadsdelsnämnder som ansvarar för parkleksverksamheten samt fastighetsnämnden, som ansvarar för parkleksbyggnaderna. Strategin ska dock vara ett stöd även för andra nämnder och viktiga aktörer i samhället i arbetet med att utveckla en likvärdig fritidsverksamhet för Stockholms barn.

Giltighetstid

Stockholms stads strategi för parklekar gäller för perioden 2023 till och med 2026. Under 2026 genomförs en revidering av strategin.

Definition av parklek

En parklek är en bemannad lekplats med attraktiva utemiljöer och funktionella lokaler. Parkleken är en öppen verksamhet för stadens barn, men även en mötesplats dit stockholmare i alla åldrar är välkomna.

Strategins syfte

Strategin syftar till att skapa samsyn inom staden och ge en riktning för hur parklekarna ska arbeta för att fler barn ska få en rik och meningsfull fritid. Strategin visar på ett antal områden som staden ska fokusera på för att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Strategin visar även på ansvarsfördelningen mellan olika centrala aktörer.

Parklekarnas uppdrag

Parklekarna i Stockholms stad ska möjliggöra en stimulerande fritid för stadens barn. Verksamheten ska vara öppen och kostnadsfri och barnen behöver inte anmäla sig för att komma till parkleken. Parklekarna ska vara bemannade med personal som skapar trygghet och som möter barn med positiv förväntan och nyfikenhet på vad de behöver och önskar. Fokus ska ligga på utevistelse i parklekarnas utemiljöer, men i parkleken bör det även finnas parkleksbyggnader som bidrar till att göra verksamheten mer attraktiv och som möjliggör verksamhet i parklekarna året om.

Prioriterad målgrupp för parklekarna

Den prioriterade målgruppen för parklekarnas verksamhet är barn i låg- och mellanstadieåldern som besöker parkleken på sin fritid. Det är särskilt viktigt att nå de barn som idag inte tar del av annan fritidsverksamhet. För att kunna arbeta främjande och nå ut brett till barn i den prioriterade målgruppen är kontakter med vårdnadshavare en viktig del i parklekarnas uppdrag.

Det exakta åldersspannet för parkleksverksamheten bestäms av varje stadsdelsnämnd utifrån identifierade behov och önskemål i närområdet.

Parklekarnas mål

Genom en tillgänglig och högkvalitativ verksamhet bidrar Stockholms stads parklekar till att ge alla stadens barn en meningsfull fritid och tillgång till trygga mötesplatser.

För att bidra till strategins övergripande mål omfattar strategin ett antal målområden.

Tillgängliga parklekar nära målgrupperna: Parklekar ska finnas nära barnen i alla delar av staden och ha generösa öppettider anpassade efter barnens levnadsmönster och behov. Parklekarna, både som fysisk plats och de aktiviteter som äger rum där, ska vara inkluderande för alla, och vara fysiskt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Attraktiva parklekar med verksamhet av hög kvalitet: Parkleksverksamheten ska ge möjligheter till en aktiv och stimulerande fritid samt möjlighet till rekreation och avkoppling. Med löpande omvärldsbevakning och hög delaktighet från målgruppen ska parklekarna vara flexibla och lyhörda i en föränderlig värld. Stockholms stad ska utarbeta en gemensam och tydlig plan för hur befintliga parkleksbyggnader kan utvecklas och bevaras, samt var och hur nya byggnader kan tillkomma.

Stark bemanning och välfungerande arbetsätt: På samtliga parklekar i Stockholm ska det arbeta utbildad personal som har särskild kompetens inom lekens betydelse och utomhuspedagogik. Parklekspersonalen ska löpande få kompetensutveckling. Parklekarna ska aktivt arbeta för ett långsiktigt samarbete med andra verksamheter för att skapa värde för gemensamma målgrupper och nå gemensamma mål.

Uppföljning som driver utveckling: Varje stadsdelsnämnd ska utarbeta en utvecklingsplan som visar hur strategin ska realiseras. Berörda nämnder ansvarar löpande för genomförande och uppföljning av strategin utifrån respektive ansvarsområde och inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering. Kulturnämnden ska, genom sin samordnande och övergripande roll, stödja stadsdelsnämnderna både i genomförande och uppföljning av strategin.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Patrik Liljegren
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Förslag till Stockholms stads strategi för parklekar.
2. Barnkonsekvensanalys i arbetet med Stockholms stads strategi för parklekar.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Jansén, Förvaltningschef	2023-06-01
Patrik Liljegren, Avdelningschef	2023-06-01